

Život pod plachtou. Zatuchlé kaliště společenských a ekonomických věd Západu

Myslíte si, že naši humanitní vědci hledají fundované odpovědi na tíživé otázky celosvětové krize? Článek Ilji Dmitrijeva vás vyvede z omylu. Rusko hledá rozumné řešení ve svobodné debatě. Česko pouze přizvukuje manipulacím Západu a papouškuje jeho obludné politické doktríny.

Oficiální humanitní vědy na Západě jsou ve stavu úmyslné stagnace, jejímž cílem je udržet politické a ekonomické elity u moci.

Oblast společenských věd, které se nacházejí od zhroucení sovětské společnosti v bídném stavu, by v naší zemi teoreticky měla být základem každého odpovědného a seriózního veřejného diskursu. Sociální rétorika, mediální jazyk, systém politických orientací a konečně věhlasná národní myšlenka – to všechno ve svém zákonném fundamentu plnohodnotné a ke stabilitě směřující společnosti má vycházet ze systému společenských věd.

Zrušení marxisticko-leninského vědeckého paradigma, jehož kolaps byl tak rychlý, jak komplexní byl jeho monopol v sovětském období, vytvořilo vakuum, které dosud nebylo ničím vyplněno. Pocit, že země ztrácí půdu pod nohama, vedl vládní a vědecké elity země k pokusu importovat epistemologický model, jímž se politicko-ekonomický aspekt ztráty suverenity Ruska doplňuje aspektem intelektuálním.

Nicméně, stejně jako v ekonomické oblasti, tak ani v oblasti vědy nesplnilo očkování západního modelu očekávání experimentátorů. V důsledku toho dnes integrace ruské vědy a školství se západním systémem visí v započaté fázi a houpá se tak v nerozhodnosti.

Je zřejmé, že přechodné a trvalé formy jsou dvě různé věci odlišující se samotnou definicí. Vydávat jedno za druhé, vydávat podivné a rozporuplné jevy přechodného období dlouhodobě za normu je sice v principu možné, ale v důsledku přinejmenším neperspektivní a nakonec fatální, protože na neopodstatněném základě nemohou jednoduše probíhat žádné srozumitelné a řízené procesy.

V tomto smyslu se před námi otevírá pole pro diskusi. Odpovědi na otázku, co dělat s domácími humanitními vědami, existuje určitě víc než jenom jedna. A rozumí se samo sebou, že naše diskuse může nabýt adekvátního obsahu v podstatě jen tehdy, pokud dokážeme smysluplně posoudit samotný západní systém společenských věd, a to nejen jako vědecký model o sobě, ale i z hlediska perspektiv naší integrace s tímto systémem.

Nuže, tady to začíná být opravdu zajímavé. Pokud předložíme střízlivou a alespoň minimálně promyšlenou analýzu, Západ, jakkoliv ho často vnímáme jako bohatý a rozvinutý ve všech důležitých oblastech života, nám ve společenských vědách poskytuje obraz velmi bolestného, zanedbaného, neadekvátního, až zákeřně pokřiveného stavu.

Specifika tohoto stavu odhaluje a analyzuje autor článku „Zlověstná intelektuální nadřazenost“, zveřejněném na portálu „Geopolitika postmodernismu“. Podle názoru autora se oficiální humanitní vědy na Západě nacházejí ve stavu stagnace od poloviny minulého století. Vše je dílem snahy politických a ekonomických elit prodloužit si svůj pobyt u moci a při schopnosti spravovat zdroje, přičemž skrývají před veřejností pravdu o svém cíli.

„Současná mainstreamová sociální teorie – to je do značné míry „fantom vědy“, píše autor. „Přitom postrádá i pojmový aparát k tomu, aby popsala současnou realitu, neuvádí žádnou sociální strukturu,

pomocí níž by vymezila mocenské síly, které reálně existují ve světě. V tomto smyslu je možné aktuální sociologii, politologii a ekonomii nazvat krypto-naukami, to znamená disciplínami, které skrývají realitu a nesnaží se ji analyzovat. A to samozřejmě odpovídá postavení těch skupin, které ovládají nehmotné faktory výroby, tedy finančních a politických elit. Systém fondů, které poskytují výzkumné granty, plně podporuje toto tvrzení. Granty jsou přidělovány na leccos, například na genderové studie, nebo ještě lépe na výzkum gayů a lesbiček, ale na výzkum světové finanční elity neexistuje žádný fond, ani soukromý ani veřejný, na tento účel nebyly přiděleny žádné peníze za posledních 50 let“.

Podobný dopad má neveřejné tabu na výzkum v oblasti demografie, zejména na otázky genderově-právní a sociálně-religiózní faktory demografického úpadku v rozvinutých zemích. Uznání toho, že příčinou poklesu bílé populace jsou sociálně-právní ustanovení ovlivňující hrdost a „aspekt víry“ v demokratické Evropě, se jasně nabízí, ale podle mínění politických a finančních kurátorů vědy toto uznání nesmí zaznít. Tak funguje cenzura v této oblasti poznání.

Ale nejvíce skandální je způsob, jak probíhá bádání v ekonomické vědě. Jak ukazuje autor článku, západní ekonomická věda je dnes ideologizovaná jako nikdy dříve. Ideologizace dopadá na velmi konkrétní účastníky ekonomického procesu: „Během zuřivého boomu 90. let, jemuž Západ z velké části vděčí za narušení ekonomického rozvoje světové socialistické soustavy, zástupci školy „liberálního monetarismu“ obsadili klíčové pozice ve vládách, ve významných mezinárodních ekonomických institucích (jako je MMF a světová banka) a v největších soukromých korporacích, a to zejména na pozicích finančního řízení. Oficiálním jazykem těchto organizací se stal otevřený monetarismus (ekonomická teorie zdůrazňující význam peněz včetně jejich samoregulační funkce a odmítající státní zásahy do ekonomiky - pozn. edit.), všechny ostatní směry ekonomické vědy byly odsunuty stranou jako marginální. Tato rychlá a úspěšná propagace obecně zcela nedostatečného a spíše pseudovědeckého směru myšlení je svázána samozřejmě s penězi.“

Jinými slovy, skupiny finančních magnátů, kteří užívali nadměrné zisky díky emisím finančních titulů a v závislosti na do té doby dovedně vyvažovaných dopadech těchto emisí prostřednictvím burzovních spekulací, byli nuceni ospravedlnit své chování, a tak se dostalo posvěcení teorii monetarismu. Nafukováním finančních bublin si akcioví matadoři zajistili podporu neméně tupých ekonomických odborníků pro své machinace na druhou. Přirozeným následkem tohoto spiknutí byla globální ekonomická krize.

„Finanční elity nemohly v 80-90. letech nepochopit, že si prostě přivlastnily ve svůj prospěch zisky z finančních toků, že své nadměrné příjmy z těchto let obdržely na úkor velké části populace,“ zdůrazňuje autor článku. „Odtud také pochází ona ostrá neochota provádět výzkum v této oblasti. Odepřít si neuvěřitelný prospěch, kolosální zisky, to se nikomu nechtělo, ale bylo těžké to udělat také z politických důvodů: americká politická elita začala totiž aktivně používat monetaristickou frazeologii. Příznačné pro tento trend byly kauzální řetězce za Reaganovy éry, avšak během Clintonovy éry se z toho stal povinným rituál. Učinit všemu přítrž by nevyhnutelně postavilo celou společnost před otázku, kdo je za to zodpovědný, proto byla snaha odsunout vše na co nejvzdálenější chvíli, jak jen to bude možné. V důsledku toho se krize od počátku stále prodlužuje a prodlužuje, a tudíž také prohlubuje.“

Tento proces došel tak daleko, že lži vícenásobným opakováním tak těsně a hluboce zakořeněné v myslích podnikatelských a odborných kruhů po celém světě dnes berou odvahu účastníkům trhu, aby při hledání cesty z již existující krize nabízeli modely, které přesahují monetaristický rámec pro situační analýzu. Ve výsledku zlo, s nímž je konfrontována globální ekonomika, zůstává neporaženo, neboť jeho vlastní povaha nesmí být odhalena.

A to vše Rusko přebírá od západního světa přesně do té míry, s jakou věří předloženým kognitivním

strategiím v humanitních oblastech: „Dnes jsme vlastně spokojeni s intelektuálně teoretickými zápisky ze západní školní lavice, s ubohou ekonomikou, sociologií a politologií, jež v první řadě odrážejí jinou společenskou realitu a v druhé řadě skutečnost 25 až 30 let starou. Přitom se u nás zformoval celý klastr konceptuálních kompradorských zdechlin, páchajících na vědeckém poli totéž, co kriminálně kompradorská elita ve sféře sociálně ekonomické.“ (Pro Českou republiku to platí dvojnásob s tím rozdílem, že společenská realita se již přizpůsobila Západu – pozn. edit.)

Z daného pohledu je zřejmé, že orientace na Západ v oblasti konstrukce výkladových modelů dnes není pouze v rozporu s národní specifikou ruské společnosti, ale v podstatě to znamená, že jsme na cestě ke zkáze. Proto jestli ruská elita hodlá přežít ekonomickou krizi a chce obecně uspět v oblasti budování státu a sociálního rozvoje, je pro ni nutné okamžitě sjet z kolejí, po nichž se pohybuje v závěsu za Západem. Jedná se o první a závazný, jediný správný krok, který musí učinit ruská vláda, byť by se to dělo nepovolanou rukou ve stavu šoku nad vlastní nebývalou rozhodností. A pak už začnou těžké a pracné, ale opravdu konstruktivní práce na skutečném východisku z krize.

Může to znít děsivě, ale taková je skutečná a nikoliv imaginární cesta Ruska k prosperitě. Tím spíše, že i přes zmatek, který dnes vládne v ruské vědě, zůstává v ní zachován kádrový potenciál, přičemž rozpracované základy pro rozvoj alternativních epistemologických trendů nezávislých na Západě jsou rovněž k dispozici.

Takže dnes, kdy populisté na obou stranách berlínské zdi hovoří o „resetu“, je důležité pochopit, co se jmenovitě má restartovat: nikoliv vztahy s beznadějnými partnery, ale naše vlastní vědomí, které se naučilo dělat to, co nás zabíjí.

Originál: [Жизнь под сукном](#) vyšel na [evrazia.org](#) 23. září 2016.

Zdroj: [zvedavec.org](#)

Autor: Ilja Dmitrijev